

Бондар В. Л.

студент 1-го курсу Інституту прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»

СТРАТЕГІЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО АДВОКАТУРУ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У євроінтеграційному процесі України настав момент, коли із зовнішньополітичного питання він перетворився на низку конкретних і доволі складних завдань внутрішньої політики. До одного з них і належить адаптація українського законодавства про адвокатуру до нових стандартів.

На сьогодні, принципи та організаційні форми діяльності адвокатури регулюються Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Ним було комплексно реформовано засади здійснення адвокатської діяльності в Україні відповідно до загальновизнаних міжнародних демократичних стандартів, що забезпечить надання адвокатами професійної правової допомоги кожному [<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>]. У Законі враховано висновки Венеціанської комісії до законопроектів про адвокатуру, що раніше направлялися на її розгляд Україною. Але, навіть попри це існує багато аспектів, які потребують удосконалення, тому потрібна чітка стратегія удосконалення та реформування системи адвокатури яка б містила принципи напрямки та завдання. Можна виділити декілька основних напрямків розвитку інституту української адвокатури:

- імплементацію міжнародних правових стандартів, що стосуються надання юридичної допомоги та діяльності інституту адвокатури, в українську правову систему, оскільки українське законодавство у галузі адвокатури має перебувати у сфері регулювання законодавства Європейського Союзу, отже зміст Закону України, щодо адвокатури має в цілому відповідати Загальному кодексу правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, прийнятому делегацією 12 країн-учасниць на пленарному засіданні у Страсбурзі у жовтні 1988 р., а також Рекомендаціям Парламентської Асамблеї Ради Європи від 26 вересня 2005 р. і Резолюції (78) 8 Комітету Міністрів Ради Європи про юридичну допомогу та консультації від 2 березня 1978 р.;

- вдосконалення незалежності адвокатури, слід приділити увагу проекту Ради Європи «Посилення незалежності, ефективності та професіоналізму судової влади в Україні», метою якого, чи не вперше, є підтримка саме української адвокатури, особливо важливим компонентом проекту є підтримка виконання Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», допомога в розробці доповнень та змін до законодавства, процесуальних кодексів, а також підтримку в покращенні ефективності функціонування органів адвокатського самоврядування та НААУ загалом [<http://unba.org.ua/news/442-news.html>];

- реформація законодавства з метою забезпечення діяльності українських адвокатів за кордоном та іноземних адвокатів на території України;

- створення нормативної бази, а також організаційного та матеріально-фінансового забезпечення обов'язкової професійної підготовки та перепідготовки українських адвокатів;

— особливо важливим є розширення зв'язків з міжнародними організаціями: Спілка адвокатів та адвокатських об'єднань Європейського Союзу, Європейська федерація адвокатських об'єднань, Американська асоціація юристів та іншими;

— залучення відомих національних та закордонних науковців до обговорення проблем адвокатури і суспільства України та вироблення пропозицій щодо їх вирішення.

На сьогодні в Україні існують всі передумови для подальшого реформування інституту адвокатури, проте за словами народного адвоката Катерини Коваль за роки з моменту створення НААУ немає не те що стратегії розвитку на період між з'їздами, а й навіть затвердженого щорічного плану роботи. Я вже не веду мову проте, що в нас і досі відсутній кошторис, і повноваження керівництва НААУ під дуже великим питанням [<http://koval.vn.ua>]. Крім того, в основу стратегії розвитку адвокатури України необхідно покласти аналіз перспектив розвитку НААУ, завданнями якого є:

— визначення тенденцій і факторів, які мають вплив на розвиток організації;

— вибір векторів роботи на основі аналізу перспектив розвитку асоціації у різних видах її статутної діяльності та опрацювання пропозицій.

Певно що, окремим питанням сучасної системи адвокатури залишається безоплатна правова допомога, адже це такі види правових послуг, як забезпечення доступу до правової інформації; надання консультацій і роз'яснень з правових питань; складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру); надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації. Звісно, найбільше її потребують вимушені переселенці зі Сходу та Півдня України. Вони стикаються з найрізноманітнішими юридичними труднощами: від взяття на облік у центр зайнятості, до придбання автомобіля чи житла. Потрібно посилити контроль порядку оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. Також органи адвокатського самоврядування та комісії з якості в межах своєї компетенції мають всіляко сприяти забезпеченню незалежності адвоката в період реалізації Закону «Про безоплатну правову допомогу».

Підсумовуючи все вище сказане, я думаю можна зробити висновок, що потрібно самих адвокатів залучати до вирішення питань, щодо удосконалення системи адвокатури, і лише за таких умов можлива інтеграція України до європейського правового простору.